

La naturalització del barranc de Sant Jaume d'Alcanar, a exposició pública

El projecte recomana actuar en un futur en els trams superiors del barranc i el govern local ja preveu diferents accions

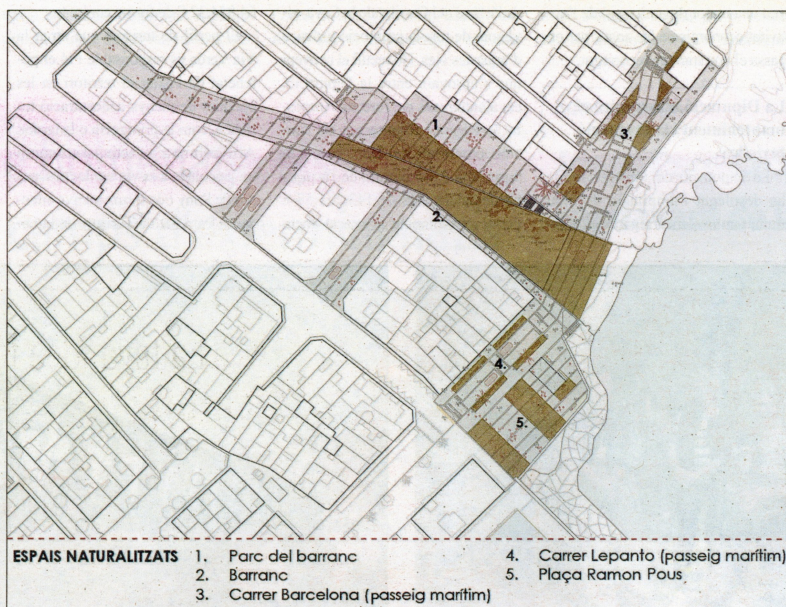
Alcanar Òscar Meseguer

La junta de govern local d'Alcanar ha aprovat inicialment el projecte de naturalització del tram final del barranc de Sant Jaume, redactat per la Diputació de Tarragona a través del despatx Gallego Arquitectes, i el document està en fase d'exposició pública per a rebre aportacions. Se tracta d'un dels principals projectes amb què el consistori vol apaivagar els efectes reiterats i desbordants dels temporals sobre el municipi, en un punt on el barranc desemboca al mar després de travessar la trama urbana de les Cases, on topa amb diferents condicionants que limiten la seua capacitat de desaigüe i provoquen imatges dantesques com les registrades durant els aiguats de l'1 de setembre del 2021. El projecte preveu enderrocar la plaça actual i el calaix soterrat que la travessa; crear un nou barranc a cel obert amb una secció hidràulica suficient per a evacuar el cabal de l'aigua; construir un pont, adequar l'espai públic i protegir la desembocadura. El principal objectiu és superar les patologies actuals de la canalització del barranc, evidenciades arran dels aiguats dels darrers anys, i obrir-lo per tal de millorar les condicions de l'espai i assegurar una major resiliència davant de futures avingudes.

Segons concreta el projecte, al qual ha tingut accés esta publicació, se preveu actuar en una superfície total de 6.056 metres quadrats. S'hi inclou el subtram del passeig marítim transversal al barranc. El document aposta per un disseny integrador, basat en criteris de drenatge sostenible i materials naturals. La proposta abandona el "model tradicional de canalització rígida i impermeable" per a poder recuperar, "en la mesura del possible", la funcionalitat hidrològica i ecològica del barranc. El barranc continuarà transcorrent tancat sota el carrer, però s'obrirà amb la desaparició de la plaça —s'hi eliminaran les pavimentacions dures—, i quedarà delimitat per murs de contenció de formigó acabats amb esculleres de pedra.

Imatge virtual de com se veurà la desembocadura del barranc de Sant Jaume, una volta desmantellada la plaça.

Fora del vas del barranc, s'habilitarà una vorera contínua en plataforma única, sense canvis de nivell, per tal de prioritzar la circulació de vianants per sobre de la circulació rodada.

El pressupost total de l'execució del projecte és de 2.316.411,71 euros sense IVA. Ports de la Generalitat assumirà la petita part de la intervenció que cau en domini marítim —bàsicament un canvi d'inclina-

ció de la plaça Ramon Pous per a evitar acumulació d'aigua—, però el gros competix a l'Ajuntament d'Alcanar. Este compta amb la col·laboració econòmica de la Diputació de Tarragona (450.000 euros) i de l'Agèn-

cia Catalana de l'Aigua (975.000), però encara necessita cobrir un milió d'euros. El termini global d'execució del projecte s'estableix en 18 mesos i es contempla la possibilitat de desenvolupar-lo en dos fases independents.

Actualment, el barranc de Sant Jaume està cobert des del carrer Isaac Peral fins a la seua desembocadura a la platja, sota la plaça que ara es desarticula i sota el carrer Barcelona. Este és un punt que constitueix l'únic accés per la banda nord per a vehicles pesants que es dirigeixen principalment al port de les Cases, per la qual cosa és necessari construir-hi un pont que garantisca la continuïtat del carrer Barcelona tant per a vehicles com per a vianants. **"El projecte s'adapta molt bé a les necessitats del barranc al seu pas per les Cases i el repte és que tota l'aigua que baixa pel barranc acabe sortint al mar, sense inundar construccions"**, valora la regidora d'Urbanisme d'Alcanar, Mireia Garriga.

ACTUAR MÉS AMUNT Tot i que l'actuació projectada millorarà notablement la capacitat de canalització del barranc en el tram més conflictiu —els càlculs estimats aproximen una capacitat hidràulica en el tram del nou barranc descobert i del pont projectat de fins a 208 m³/s—, el mateix projecte planteja la necessitat d'actuar en trams anteriors al nucli urbà, amb "operacions que mitiguin les grans afluències d'aigua en curts períodes de temps", ja que la secció del canal en trama urbana continuarà "limitada per les construccions existents". "El cabal màxim estimat s'hauria de reduir fins a 35,95 m³/s en els moments de màxima afluència a l'arribada a la trama urbana", quantifica el document. Garriga matisa que si bé la prioritat és actuar ara al tram final, hi han previstes altres mesures per a millorar les prestacions dels trams anteriors, com ara barreres de retenció de sòlids o basses de laminació per a frenar la velocitat de l'aigua. ■